

มคอ. 3 รายละเอียดของรายวิชา
Course Specification

รหัสวิชา 0801349 ชื่อวิชา กฎหมายครอบครัว
(Family Law)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2555
คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

สารบัญ

หมวด		หน้า
หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	[คลิกพิมพ์]
หมวดที่ 2	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	[คลิกพิมพ์]
หมวดที่ 3	ลักษณะและการดำเนินการ	[คลิกพิมพ์]
หมวดที่ 4	การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต	[คลิกพิมพ์]
หมวดที่ 5	แผนการสอนและการประเมินผล	[คลิกพิมพ์]
หมวดที่ 6	ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน	[คลิกพิมพ์]
หมวดที่ 7	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา	[คลิกพิมพ์]

รายละเอียดของรายวิชา

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา (นำข้อมูลมาจาก มคอ.2 ข้อ 3.1.5 คำอธิบายรายวิชา)

0801349 กฎหมายครอบครัว 3(3-0-6)

Family Law

บูรพวิชา : -

ควบคู่ : -

กฎหมายลักษณะครอบครัวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

Principles of Family Law according to Civil and Commercial Code Book V and relevant laws

2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

- ศึกษาทั่วไป
- วิชาเฉพาะ
- วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน (ถ้ามี)
- วิชาเอก
- วิชาเอกบังคับ
- วิชาเอกเลือก
- วิชาโท
- วิชาประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (ถ้ามี)

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์นฤมล ฐานิสโร

อาจารย์อาจารย์ศิริชัย กุมารจันทร์

5. ภาคการศึกษา/ ชั้นปีที่เรียน

ภาคเรียนที่ 1 ชั้นปีที่ 3

6. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา/พัทลุง

7. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

12 กรกฎาคม 2561

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้บัณฑิตเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

- 1.1 สามารถอธิบายถึงประวัติและวิวัฒนาการของกฎหมายครอบครัว ทราบถึงความจำเป็นในการบัญญัติกฎหมายลักษณะครอบครัวลักษณะและการบังคับใช้ได้
- 1.2 สามารถนำความรู้ไปใช้ในการวินิจฉัยปัญหาหรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นและนำไปความรู้ที่ได้สู่การปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกับสมาชิกในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข
- 1.3 สามารถเข้าใจหลักการและเหตุผลในกฎหมายแต่ละเรื่องและทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายเรื่องนั้น ๆ ที่มีต่อสังคมได้
- 1.4 สามารถวิเคราะห์ปัญหากฎหมายครอบครัวอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีโลกทัศน์ที่กว้างไกลในการปรับใช้กฎหมายครอบครัวอย่างมีวิจารณญาณและมีความคิดสร้างสรรค์สามารถบูรณาการความรู้มาใช้ในการพิจารณากฎหมายครอบครัวได้อย่างเหมาะสมและมีเหตุผล
- 1.5 สามารถสืบค้น รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปประเด็น นำเสนอและสื่อสารในประเด็นปัญหาครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.6 เคารพระเบียบสังคม และมีความรับผิดชอบต่อนตนเอง ชุมชน และสังคมและมีความมุ่งมั่นในการนำความรู้เกี่ยวกับกฎหมายครอบครัวไปใช้ให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและสังคม
- 1.7 ตระหนักและเห็นคุณค่าของการใช้กฎหมายครอบครัวในการพิจารณาข้อพิพาทโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในสังคมพหุวัฒนธรรมรวมถึงการเคารพสิทธิมนุษยชนและมีจรรยาบรรณในวินิจฉัยและการปรับใช้กฎหมายครอบครัวในชีวิตประจำวันและการประกอบวิชาชีพ
- 1.8 มีผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
- 1.9 มีการบูรณาการการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการ

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

- 2.1 เพื่อเพิ่มสาระการเรียนรู้ และปรับกิจกรรมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการศึกษากฎหมายยุคโลกาภิวัตน์
- 2.2 เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้จากการเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียนจากกิจกรรมที่หลากหลาย/ได้เรียนรู้สาระต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกฏหมายทั้งในและนอกชั้นเรียนโดยผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย
- 2.3 เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาาระดับอุดมศึกษาและมีความชัดเจนด้านการสร้างบัณฑิตของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/การฝึกงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง
45 ชั่วโมง/ภาคเรียน	-	-	90 ชั่วโมง/ภาคเรียน

คำชี้แจงภาคการศึกษาคิดเป็นไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ และช่องทางในการให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

วิธีการให้คำแนะนำโดยการจัดเวลาให้คำปรึกษารายบุคคลหรือรายกลุ่มตามความต้องการของนิสิตเป็นเวลา 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยการประกาศให้นิสิตทราบทางเว็บไซต์หรือติดประกาศหน้าห้องทำงานของอาจารย์

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

1. แผนที่การกระจายความรับผิดชอบ (นำข้อมูลจาก ข้อ 3 หมวดที่ 4 ในเล่ม มคอ.2)

ระบุวิธีการประเมินผลการเรียนรู้หัวข้อย่อยแต่ละหัวข้อตามที่ปรากฏในแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบของรายวิชา (Curriculum Mapping) ตามที่กำหนดใน เล่ม มคอ.2 สัปดาห์ที่ประเมิน และสัดส่วนของการประเมิน

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม				2. ความรู้		3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ทักษะการวิเคราะห์	
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.4	5.1	5.4
0801349. กฎหมายครอบครัว	○	○	●	●	○	●	●	●	○	●	○	●	●	●

(นำข้อมูลจาก ข้อ 3 หมวดที่ 4 ในเล่ม มคอ.2)

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
○ 1.1 มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต สุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ขยัน และอดทน	1 การปฏิบัติตนอันเป็นแบบอย่างที่ดีของอาจารย์ผู้สอน 2 สอดแทรกระหว่างการเรียนการสอนทุกครั้ง 3 ยกตัวอย่างปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมและผลกระทบของการละเลยกรณีฝ่าฝืนกฎหมาย	1 ประเมินจากพฤติกรรมในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน 2 ประเมินจากพฤติกรรมความรับผิดชอบในการส่งงานตามกำหนดเวลา 3 ประเมินจากพฤติกรรมการปฏิบัติตนตามระเบียบของคณะและมหาวิทยาลัย
○ 1.2 มีสัมมาคารวะ และจิตสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่นในสังคม		
● 1.3 ตระหนักและเห็นคุณค่าของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในสังคมพหุวัฒนธรรมรวมถึงการเคารพในสิทธิมนุษยชน		
● 1.4 มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ		
2. ด้านความรู้		
○ 2.1 มีความรู้และความเข้าใจในกฎหมายครอบครัว	1 บรรยาย 2 อภิปราย 3 การผลิตสื่อเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายครอบครัว โดยกิจกรรมการบูรณาการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการ 4 วิเคราะห์กรณีศึกษา 5 มอบหมายงานให้ค้นคว้า 6 การทำแบบฝึกหัด	1 ประเมินจากผลงานและการนำเสนอผลงาน 2 ประเมินจากสอบปลายภาค
● 2.2 ศึกษา ค้นคว้า เพิ่มเติมความรู้และทักษะที่จำเป็น มีโลกทัศน์ สามารถนำไปบูรณาการกับศาสตร์ต่าง ๆ บนฐานความรู้ที่มีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม		

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3. ด้านทักษะทางปัญญา		
<ul style="list-style-type: none"> ● 3.1 มีกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ สามารถเชื่อมโยงข้อกฎหมายกับข้อเท็จจริงในสังคมได้ 	1 บรรยาย 2 การอภิปราย/กระบวนการกลุ่ม 3 ฝึกให้คิดและตัดสินใจอย่างเป็นระบบจากโจทย์ปัญหาด้านกฎหมาย 4 การผลิตสื่อเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายครอบครัว	1 สอบปลายภาค 2 การนำเสนอผลงาน
<ul style="list-style-type: none"> ● 3.2 มุ่งมั่น ใฝ่รู้ สามารถนำความรู้ไปสร้างสรรค์สังคมได้อย่างเหมาะสม 		
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ		
<ul style="list-style-type: none"> ● 4.1 เคารพระเบียบสังคม และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม และชุมชน 	1 กิจกรรมกลุ่มในลักษณะต่าง ๆ ทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม และงานที่ต้องมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยจัดกิจกรรมให้นิสิตได้มีโอกาสปฏิบัติงานจริงเรียนรู้จากภาคปฏิบัติ สอดแทรกความรับผิดชอบต่อ การมีมนุษยสัมพันธ์ การเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยกิจกรรมการบูรณาการการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการ	1 ประเมินจากการทำกิจกรรมกลุ่มทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน 2 ประเมินจากความรับผิดชอบต่อ การส่งงานตามเวลา 3 ประเมินจากการนำเสนอหน้าชั้นเรียน 4
<ul style="list-style-type: none"> ○ 4.2 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 		
<ul style="list-style-type: none"> ○ 4.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นตลอดจนร่วมคิด ร่วมแก้ปัญหา และรับใช้สังคมทั้งในฐานะผู้นำ และสมาชิกร่วมในสังคม 		
<ul style="list-style-type: none"> ● 4.4 เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับสมาชิกในสังคมที่มีความแตกต่างหลากหลาย 		
<ul style="list-style-type: none"> ○ 4.5 มีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนา และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 		
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
<ul style="list-style-type: none"> ● 5.1 มีความสามารถในการรวบรวมข้อมูล ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปประเด็น และสื่อสารความคิด ความหมายออกมาได้ 	1 เน้นการฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยี และสารสนเทศ 2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่หลากหลายและเหมาะสม 3 มอบหมายงานให้นิสิตทำรายงานเป็นกลุ่มโดยค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และอินเทอร์เน็ต	1 ประเมินจากความรับผิดชอบต่อ การจัดทำกิจกรรมกลุ่ม 2 ประเมินจากความรับผิดชอบต่อ การส่งงานตามกำหนดเวลา 3 ประเมินจากการนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน
<ul style="list-style-type: none"> ○ 5.2 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสืบค้นข้อมูลทางกฎหมายได้ 		
<ul style="list-style-type: none"> ○ 5.3 มีทักษะในการใช้เครื่องมือ 		

ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
ที่มีอยู่ต่อการทำงานเกี่ยวกับกฎหมายได้		
● 5.4 สามารถสื่อสารความคิด ความหมาย กระบวนการเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางกฎหมายได้		

คำชี้แจง หากหลักสูตรมี มคอ.1 ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้แล้วให้นำมาตรฐานผลการเรียนรู้ตาม มคอ.1 มาใช้เป็นมาตรฐานขั้นต่ำของหลักสูตร หากยังไม่มี มคอ.1 ให้ใช้มาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการและมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่มหาวิทยาลัยกำหนดเป็นมาตรฐานขั้นต่ำ และถอดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มาเป็นผลการเรียนรู้แต่ละด้าน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ระบุหัวข้อ/รายละเอียด สัปดาห์ที่สอน จำนวนชั่วโมงการสอน (ซึ่งต้องสอดคล้องกับจำนวนหน่วยกิต) กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้ รวมทั้งอาจารย์ผู้สอน ในแต่ละหัวข้อ/รายละเอียดของรายวิชา สามารถแยกชั่วโมงบรรยายและชั่วโมงปฏิบัติออกเป็น 2 ตาราง

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1-2	บทที่ 1 บ่อเกิด การพัฒนาการ และการบังคับใช้กฎหมายครอบครัว บทที่ 2 การหมั้น 1. เงื่อนไขของการหมั้น 2. แบบของสัญญาหมั้น 3. สิ้นสุด 4. การเลิกสัญญาหมั้นและค่าทดแทน	6		Power Point อภิปราย แบ่งกลุ่มค้นคว้า	อ. นฤมล อ ศิริชัย
3-4	บทที่ 3 การสมรส 1. เงื่อนไขแห่งการสมรส 2. แบบแห่งการสมรส	6		Power Point อภิปราย แบ่งกลุ่มค้นคว้า	อ. นฤมล อ ศิริชัย
5	บทที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา 1. การอยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยา 2. การแยกกันอยู่ชั่วคราว 3. การใช้ค่านำหน้านามและชื่อสกุลของ	3		Power Point อภิปราย แบ่งกลุ่มค้นคว้า	อ. นฤมล อ ศิริชัย

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	หญิงมีสามี				
6-7	บทที่ 5 ทรรศนระหว่างสามีภรรยา 1. สัญญาก่อนและระหว่างสมรสในเรื่อง ทรรศน 2. ทรรศนระหว่างสามีภรรยา 3. ทรรศนระหว่างชายหญิงที่อยู่กิน กัน ฉันสามีภรรยา	6		Power Point อภิปราย แบ่งกลุ่มค้นคว้า	อ. นฤมล อ ศิริชัย
8	บทที่ 6 หนี้สินของสามีภรรยา 1. หนี้ส่วนตัว 2. หนี้ร่วม 3. หนี้ที่สามีภรรยาเป็นเจ้าของหนี้ลูกหนี้กันเอง	3		Power Point อภิปราย แบ่งกลุ่มค้นคว้า	อ. นฤมล อ ศิริชัย
9	สอบกลางภาค				
10-11	บทที่ 7 การสมรสที่เป็นโมฆะ และ โมฆียะ 1. เหตุและผลการสมรสเป็นโมฆะ 2. เหตุและผลของการสมรสที่เป็นโมฆียะ	6		Power Point อภิปราย แบ่งกลุ่มค้นคว้า	อ. นฤมล อ ศิริชัย
12-13	บทที่ 8 การสิ้นสุดของการสมรส ด้วย การหย่า 1. การหย่าโดยการยินยอม 2. การฟ้องหย่า - เหตุฟ้องหย่า 3. การใช้อำนาจปกครองบุตรและการ อุปการะบุตร 4. การแบ่งทรรศนและหนี้สินระหว่าง สามีภรรยา	6		Power Point อภิปราย แบ่งกลุ่มค้นคว้า	อ. นฤมล อ ศิริชัย
14-15	บทที่ 9 บิดามารดากับบุตร 1. สิทธิและหน้าที่ระหว่างบิดามารดากับ บุตร 2. ผู้ปกครองและผู้อยู่ใต้ปกครอง 3. บุตรบุญธรรม 4. ค่าอุปการะเลี้ยงดูและค่าเลี้ยงชีพ	6		Power Point อภิปราย แบ่งกลุ่มค้นคว้า	อ. นฤมล อ ศิริชัย
16	การนำเสนอผลงาน		3	การรายงานหน้าชั้น เรียน อธิบาย ชักถาม แลกเปลี่ยนเรียนรู้	อ. นฤมล อ ศิริชัย
17	สอบปลายภาค				

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
18					
รวม					

	กิจกรรมนอกชั้นเรียน	15	1. นำความรู้สู่ชุมชนผ่าน โครงการบริการวิชาการของ คณะนิติศาสตร์ 2. จัดทำสื่อการสอน “วิชา กฎหมายครอบครัว” โดยการ ทำโครงการเผยแพร่สู่สังคม	อ. นิจันรินทร์ อ. นฤมล อ. ศิริชัย
--	---------------------	----	--	---

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับการ ประเมิน	ผลการเรียนรู้	ลักษณะการประเมิน (เช่น สอบ รายงาน โครงการ ฯลฯ)	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของ คะแนนที่ ประเมิน
1. ด้าน คุณธรรม จริยธรรม	ข้อ 1.3, 1.4	สังเกตพฤติกรรม/การทำรายงานกลุ่ม	ทุกสัปดาห์	ผ่าน/ไม่ผ่าน
2. ด้าน ความรู้/ด้าน ทักษะปัญญา	ข้อ 2.2 3.1,3.2	สอบปลายภาคเรียน	17-18	60
3. ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ด้านบุคคล และความ รับผิดชอบ	ข้อ 4.1, 4.4	ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มของนิสิต / การแสดงความคิดเห็น	ทุกสัปดาห์	ผ่าน/ไม่ผ่าน
ด้านการ สื่อสารและ การใช้ เทคโนโลยี	ข้อ 5.1, 5.4	- ประเมินจากความรับผิดชอบในการ จัดทำกิจกรรมกลุ่ม - ประเมินจากความรับผิดชอบในการส่ง งานตามกำหนดเวลา - ประเมินจากการเผยแพร่ความรู้ กฎหมายครอบครัว ผ่านสื่อในการ นำเสนอผลงาน	16	40
รวม				100%

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

ประสพสุข บุญเดช. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ 22. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน. 2559

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

บวรศักดิ์ อวรรณโณ. เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายแพ่ง 3 : ครอบครัว-มรดก. กรุงเทพมหานคร ฝ่ายการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2528

พจน์ ภูมานะภัย. กฎหมายลักษณะครอบครัวแนวประยุกต์. พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพมหานคร : นำอักษรการพิมพ์. 2539

ไพโรจน์ กัมพูสิริ. อธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ 5 : กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2548.

รัศภา เอกบุตร. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ว่าด้วยครอบครัว บิดา มารดาและบุตร. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพมหานคร :: วิญญูชน, 2548. คำอธิบายกฎหมายครอบครัว การหมั้น. กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2548.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

1.1 ประเมินผลการสอนผ่านระบบสารสนเทศมหาวิทยาลัยทักษิณ

1.2 ให้นิสิตทุกคนประเมินประสิทธิผลการสอนของรายวิชาทั้งด้านวิธีสอน การจัดกิจกรรมทั้งในและนอกชั้นเรียน สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอนที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ด้วยระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัย

1.3 เปิดโอกาสให้นิสิตเสนอปัญหาการเรียนการสอนระหว่างผู้สอนกับนิสิตในทุกชั่วโมงที่ทำการสอน

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ประเมินการสอนโดยการจัดประชุม ระดมความคิดเห็นจากคณาจารย์ผู้สอนในปลายภาคเรียน

3. การปรับปรุงการสอน

3.1 ผู้สอนทบทวนและปรับปรุงกลยุทธ์และวิธีสอนจากผลการประเมินประสิทธิผลรายวิชามาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

3.2 ผู้สอนค้นคว้าความรู้หรือข้อมูลใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน

3.3 กลุ่มคณาจารย์จัดอภิปราย/สัมมนาเพื่อพัฒนารายวิชาให้เหมาะสมและทันสมัย

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

4.1 ประชุมคณาจารย์ผู้สอนเพื่อทวนสอบคะแนนและเกรดของนิสิต

4.2 ให้นิสิตได้มีโอกาสตรวจสอบคะแนนและระดับชั้น ก่อนส่งระดับชั้นให้งานทะเบียนนิสิตและบริการการศึกษา

4.3 ก่อนสอบปลายภาคจัดประชุมคณาจารย์เพื่อออกข้อสอบร่วมกันเพื่อให้ได้ข้อสอบที่มีมาตรฐาน

4.4 คณะอนุกรรมการประกันคุณภาพหลักสูตร และคณะกรรมการประจำคณะ ตรวจสอบผลการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ วิธีการให้คะแนนสอบ และค่าระดับชั้น

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

นำผลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็น คะแนนสอบของนิสิต ผลการประชุมสัมมนา นำมาสรุปผล และพัฒนารายวิชาก่อนการสอนในภาคการศึกษาถัดไป